

Hoe beantwoord je een vraag?

Willem Halffman, w.halffman@utwente.com

U. Twente, STEPS, februari 2009

1 Hoe juiste antwoorden toch slecht kunnen zijn

Het komt vaak voor dat studenten weten wat ze moeten weten, maar het niet goed krijgen verwoord. Ze antwoorden op de verkeerde vraag, of denken met twee woorden klaar te zijn. De docent is op zoek naar “onderbouwing” en vindt bijvoorbeeld alleen een conclusie of een stelling die op zich juist is, maar waarvan de relatie tot de vraag niet duidelijk is, of alleen het skelet van een antwoord. Hier vind je wat tips over hoe je met een beetje discipline je resultaten flink kan verbeteren.

2 Lees en begrijp de vraag zorgvuldig

Van de studenten die tentamens niet halen, zijn er veel die niet de tijd hebben genomen om de vraag goed te lezen of zelfs een antwoord geven op de verkeerde vraag. Bedenk of je alle onderdelen en concepten begrijpt. Vragen zijn vaak ontworpen om te toetsen of dat wel zo is, dus het is niet vreemd als een vraag niet meteen duidelijk is. Begin vooral niet te snel met antwoorden. Pas als je een vraag helemaal doorgrondt, kan je aan het antwoord beginnen.

3 Structureer je antwoord

Deel je antwoord goed in. Een goed antwoord bestaat uit:

1. Stelling: de kern van het antwoord.
2. Kwalificatie, specificatie: nadere toelichting op je stelling
3. Onderbouwing: argumenten of voorbeelden
4. Eigen bijdrage: eigen voorbeelden (die niet uit het college komen), of vergelijkingen met andere gevallen. Laat zien dat je de zaak hebt begrepen en niet alleen maar kan reproduceren wat er in het handboek staat.
5. Conclusie: waarom jouw argumenten je stelling ondersteuning, afweging van voors en tegens, of wat er uit dit alles te besluiten valt.
6. (Opinie: als het gepast is, kan een eigen mening je antwoord versterken, maar die moet dan wel onderbouwd zijn met argumenten. Een eigen mening kan het toefje op de taart zijn, maar dan moet er wel eerst een taart zijn. Bij heel feitelijke vragen, zal een eigen mening vaak niet passen of worden verwacht.)

Een antwoord is dus niet een vrije associatie van alles wat je over een onderwerp weet. Zo'n vrije associatie kan je wel helpen, maar dat kan je beter als kladje hanteren, vooraleer je de onderdelen van je gedachten gaat ordenen in een goed en systematisch antwoord.

Je kan dit schema overigens ook gebruiken voor het schrijven van alinea's, paragrafen, of zelfs complete papers. Natuurlijk kan je het niet altijd even rigide toepassen, maar als checklist kan het je helpen om orde aan te brengen.

4 Onderbouw je antwoord

Let op woorden in de vraag als bijvoorbeeld 'leg uit, 'onderbouw', of 'beargumenteer'. De docent wil je er dan aan herinneren dat een simpel zinnetje niet genoeg zal zijn, maar dat je antwoord uit argumenten, redenen, of voorbeelden moet worden afgeleid. Er zijn allerlei manieren om dat te doen. Een klassieker is bijvoorbeeld

het opsommen en afwegen van argumenten voor en tegen een bepaalde positie, maar ook voorbeelden die aangeven wat je bedoelt, kunnen onderbouwing helpen. In ieder geval zal er meer nodig zijn dan alleen die ene zin die de kern meedeelt.

5 Voorbeeld

Vraag: Waarom zijn de bananen krom? Leg uit.

Goed antwoord: Bananen die we in de winkel kopen zijn krom om twee redenen: vanwege de bloeiwijze van de bananenplant en vanwege de manier waarop de markt voor bananen is gereguleerd. *(de kern van je antwoord)* Het is namelijk zo dat niet alle 'bananen' krom zijn, maar wel de bananen die bij de groenteboer liggen. *(kwalificatie)* Er zijn ook allerlei vruchten die op een banaan lijken, maar die zich officieel geen banaan mogen noemen, zoals de rode banaan. De Europese Commissie heeft namelijk de markt voor bananen gereguleerd, mede door te definiëren wanneer een banaan een banaan is. Onderdeel daarvan is een bepaalde kromming van de vrucht. Deze bepalingen sluiten aan bij wat de Europese consument een goede banaan vindt. Europese consumenten eten bijvoorbeeld hun bananen als ze rijper en geler zijn, dan in veel tropische landen. Los daarvan, is het natuurlijk wel zo dat door de manier waarop bananen aan een tros groeien, de meeste bananen inderdaad krom zijn. Ze zakken namelijk naar beneden door de zwaartekracht. *(je argumenten en voorbeelden)* Bananen zijn dus niet alleen van nature krom, maar ook omdat de markt en de overheid ze daarop selecteren. *(je conclusie)*. Het is eigenlijk wel een beetje vreemd dat de Europese Commissie tijd heeft besteed aan de kromming van de banaan. Je zou toch denken dat ze wel wat beters te doen hebben *(je opinie hierover)*.

Slechte antwoorden:

- Bananen zijn niet altijd krom. *(Wat hier staat klopt misschien, maar is te onvolledig)*
- Omdat ze zo groeien en de markt ze zo wil. *(Dit is niet onderbouwd. Er staat niet eens een zin. Opnieuw is wat er staat niet verkeerd, maar veel te onvolledig.)*
- Wat een stomme strikvraag. Bananen zijn per definitie krom. *(Geen onderbouwing. Je hebt misschien wel gelijk, dit zou best een stomme strikvraag kunnen zijn, maar dan moet je dat beter uitleggen.)*

6 Hanteer daarom altijd de SKOECO checklist!

1. Stelling
2. Kwalificatie
3. Onderbouwing
4. Eigen bijdrage
5. Conclusie
6. (Opinie)

Niet alleen weet je nu waarom bananen krom zijn, maar ook hoe je een antwoord goed kan structureren. Kan je ook zien hoe deze tekst een systematisch antwoord geeft op de vraag uit de titel?